

COD DE CONDUITĂ pentru prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură

Baza legală:

- Art. 4 lit. o) din Legea învățământului superior nr. 199/2023 și
- Ordinul ministrului educației nr. 4.043 din 22 martie 2024 privind aprobarea Codului de conduită pentru prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ART. 1

(1) Scopul prezentului cod este de a preveni apariția, extinderea, proliferarea unor fapte și manifestări asociate antisemitismului și xenofobiei, de a combate discursul instigator la ură, atitudinile și comportamentele de excludere a persoanelor de altă rasă, etnie ori cu background cultural diferit.

ART. 2

(1) Radicalizarea și discursul xenofob instigator la ură sunt încălcări directe ale principiilor pe care s-a clădit edificiul european – libertățile fundamentale, drepturile omului, respectul reciproc, a iubirii aproapelui – pietre de temelie ale Uniunii Europene actuale.

(2) Prin misiunea asumată Universității Sapiientia îi revine responsabilitatea de a asigura un mediu universitar fără stereotipuri, fără intoleranță și discriminare, de a stabili cadrul propice de manifestarea a personalității tinerei generații, de a lua măsuri pentru prevenirea și combaterea discursului instigator la ură în spațiul universitar și în mediul exterior în care funcționează.

ART. 3

Prevenirea manifestărilor de natură xenofobă, combaterea discursului instigator la ură, a excluderii unor grupuri sau persoane aparținătoare acestora implică cunoașterea și conștientizarea respectării de către membrii comunității academice a unor principii obligatorii:

- a) **principiul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului,**
- b) **principiul legalității** - activitățile din spațiul universitar și social se desfășoară în conformitate cu legislația în vigoare;
- c) **principiul prevenirii** - întreaga activitate desfășurată în universitate trebuie să asigure prevenirea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură. Aceasta implică:
- bună informare a membrilor comunității academice,
  - facilitarea colaborării între structurile universității și persoanele din cadrul acestora,
  - implicarea departamentelor universității în activități de natură educativă, sprijin, inclusiv financiar, a cunoașterii problemelor comunităților defavorizate,
  - implementarea unor măsuri adecvate de prevenție, combatere și eradicare a unor manifestări de natură xenofobă, antisemită, rasistă;
- d) **principiul parteneriatului public-privat** - presupune a) cooptarea societății civile în activitățile concrete de informare, de educare, de prevenire, de combatere a manifestărilor de natură antisemite, xenofobă, a discursului instigator la ură, b) implicarea membrilor comunității academice – personal didactic și studenți- în cadrul procesului decizional;
- e) **principiul proporționalității** - presupune că niciuna dintre acțiunile întreprinse nu trebuie să depășească nivelul necesar pentru realizarea obiectivelor stabilite.

CAPITOLUL II

Aspecte privind prevenția xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură

ART. 4

(1) Universitatea, fidel misiunii și obiectivelor formulate în Carta universitară încurajează membrii comunității universitare să creeze și să întrețină un climat favorabil dezvoltării unor relații armonioase, raționale și echilibrate între membrii săi, care garantează manifestarea personalității în spiritul colegialității și al respectului reciproc, și veghează ca acestea să devină valori ale tuturor membrilor săi.

(2) Membrii comunității universitare care observă sau împotriva cărora sunt îndreptate fapte asociate antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură sunt încurajați să raporteze acestea Comisiei de etică a universității pentru a fi cunoscute, analizate și combătute.

ART. 5

Universitatea, prin Comisia de etică, va organiza periodic o evaluare a experienței membrilor comunității academice referitoare la manifestările de natură xenofobă, antisemită întâlnite. Aceste evaluări se vor realiza pe bază de formulare specifice de cercetare sociologică anonimă, implicând în proiectarea, derularea și prelucrarea informațiilor specialiști sociologi din facultățile instituției. Rezultatele evaluărilor, analizate la nivelul Senatului universitar, vor fi, la nevoie, urmate de plan de măsuri adecvate situațiilor concrete.

CAPITOLUL III

Sanționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură

ART. 6

În acord cu cele stipulate și în Carta universitară care interzice acțiuni de prozelitism politic, religios și de altă natură care contravin principiilor formulate de fondatori și de comunitatea universitară, în spațiul universitar sunt interzise următoarele fapte:

a) promovarea simbolurilor identitare, imaginilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob;

b) promovarea cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război;

c) promovarea unor idei, simboluri sau doctrine care susțin și promovează regimuri cu caracter totalitar, antisemit, extremist, fascist, iredentist, rasist, șovinist sau xenofob, dovedite a încălca drepturile și libertățile fundamentale ale omului, cu excepția situației în care acestea sunt material de studiu a unor discipline din curricula universitară;

d) activități având ca scop radicalizarea și promovarea discursului instigator la ură.

ART. 7

(1) Orice persoană care a luat cunoștință sau a fost subiectul unor astfel de manifestări și activități interzise la art. 6 poate sesiza Comisia de etică universitară.

(2) În cazul în care la nivelul Universității se constată săvârșirea uneia/unora din faptele prevăzute la art. 6, Comisia de etică universitară se va autosesiza, va analiza și soluționa cazul în cauză. În cazul în care rezolvarea excedă sfera de competență Comisia de etică are obligația de a cere rectorului sesizarea organelor abilitate ale statului, conform prevederilor legale.

ART. 8

Pe perioada desfășurării analizei oricărei sesizări ori a autosesizării, persoana împotriva căreia a fost formulată investigația beneficiază de prezumția de nevinovăție.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

ART. 9

În stabilirea unor măsuri de combatere a manifestărilor de natură xenofobă, antisemită, rasistă se va avea în vedere totdeauna protejarea principiilor formulate în Carta universității, în special cele referitoare la libertatea de gândire, diversitatea opiniilor de natură științifică formulate în mediul academic și gândirea critică în acest context.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Prof. univ. dr. Dávid László

Avizat consilier juridic,

Av. Zsigmond Erika